

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
YVES BOT
prednesené 3. mája 2016¹

Vec C-554/14

**Trestné konanie
proti
Atanasovi Ogňanovovi**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Sofijski gradski sad (Mestský súd Sofia, Bulharsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach — Rámcové rozhodnutie 2008/909/SVV — článok 17 — Právo, ktorým sa riadi výkon opatrenia zahŕňajúceho pozbanenie osobnej slobody — Vnútroštátna norma vykonávajúceho štátu upravujúca rozhodnutie o odpustení časti trestu z dôvodu práce vykonanej odsúdenou osobou počas jej väzby v štáte pôvodu — Prípustnosť — Zásada teritoriality trestného zákona — Zásada individualizácie trestu — Cieľ sociálnej nápravy dotknutej osoby — Povinnosť konformného výkladu“

I – Úvod

1. Týmto návrhom na začatie prejudiciálneho konania je Súdny dvor požiadaný, aby sa zaoberal tým aspektom policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach, ktorý je doposiaľ v judikatúre relatívne málo rozvinutý. Ide o právo a postupy uplatniteľné na výkon trestu odňatia slobody v prípade, že je odsúdená osoba na základe rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV² odovzdaná z členského štátu, v ktorom došlo k odsúdeniu³, členskému štátu jej pôvodu alebo pobytu⁴.
2. Sofijski gradski sad (Mestský súd Sofia, Bulharsko) sa konkrétne pýta na pravidlá uplatniteľné na rozhodnutie o odpustení časti trestu.
3. Rozsudkom z 28. novembra 2012 bol pán Atanas Ogňanov, bulharský štátny príslušník, odsúdený dánskymi súdnymi orgánmi za spáchanie lúpeže a vraždy na dánskom území na trest odňatia slobody na 15 rokov. Pán Ogňanov bol vo väzbe v dánskom väzenskom zariadení od 10. januára 2012 do 1. októbra 2013, keď bol odovzdaný bulharským súdnym orgánom.
4. Pán Ogňanov počas svojej väzby v Dánsku pracoval.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Rámcové rozhodnutie Rady z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbanenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 327, 2008, s. 27, ďalej len „rámcové rozhodnutie“).

3 — Ďalej len „štát pôvodu“. Podľa článku 1 písm. c) rámcového rozhodnutia ide o členský štát, v ktorom bol vydaný rozsudok.

4 — Ďalej len „vykonávajúci štát“. Podľa článku 1 písm. d) rámcového rozhodnutia ide o členský štát, ktorému bol rozsudok zaslaný na účely jeho uznania a výkonu.

5. Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia) je v súčasnosti povinný rozhodnúť o otázkach týkajúcich sa podmienok výkonu tohto trestu, predovšetkým o zvyšku trestu, ktorý sa má ešte vykonať. Práve v tomto rámci vznikla otázka odpustenia časti trestu z dôvodu práce, ktorú dotknutá osoba vykonala počas svojej väzby v Dánsku.

6. Keďže dánska právna úprava neumožňuje rozhodnúť o takomto skrátení trestu, vnútroštátny súd si kladie otázku, či je v súlade s judikatúrou Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd, Bulharsko) oprávnený uplatniť na obdobie, ktoré pán Ogňanov strávil vo väzbe v Dánsku, svoju menej prísnu vnútroštátnu právnu úpravu. Podľa Nakazatelen Kodex (bulharský trestný zákon)⁵ totiž dva dni výkonu práce zodpovedajú trom dňom odňatia slobody. Dotknutej osobe by tak trest nebol skrátený o jeden rok, osem mesiacov a dvadsať dní, ale o dva roky, šesť mesiacov a dvadsaťštyri dni, na základe čoho by mohla byť prepustená na slobodu skôr.⁶

7. Na tento účel sa vnútroštátny súd opiera o znenie článku 17 rámcového rozhodnutia.

8. Podľa tohto ustanovenia sa výkon trestu riadi právom vykonávajúceho štátu. Normotvorca Európskej únie uvádza, že súdne orgány tohto štátu sú teda ako jediné príslušné rozhodovať o postupoch výkonu trestu a určovať všetky s tým súvisiace opatrenia, pod podmienkou, že jednak započítajú do dĺžky odňatia slobody celé obdobie odňatia slobody, ktoré sa už vykonalo v štáte pôvodu, a jednak že dodržia povinnosť informovania uvedenú v odseku 3 uvedeného ustanovenia.

9. Vnútroštátny súd sa tak Súdneho dvora pýta, či je podľa článku 17 rámcového rozhodnutia oprávnený namiesto dánskej právnej úpravy, ktorá je prísnejšia, uplatniť svoju vnútroštátnu právnu úpravu, aby tak vo vzťahu k dotknutej osobe rozhodol o odpustení časti trestu z dôvodu práce, ktorú vykonala pred svojím odovzdaním.

10. V týchto návrhoch navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol tak, že článok 17 ods. 1 a 2 rámcového rozhodnutia bráni vnútroštátnej norme, o akú ide vo veci samej, a to aj v prípade, že je táto norma pre odsúdenú osobu priaznivejšia.

11. Moja analýza sa predovšetkým riadi dodržiavaním dvoch zásad, a to zásady teritoriality trestného zákona a zásady individualizácie trestu, na ktorých je založené celé právo výkonu trestov. Zadefinoval som obsah týchto zásad a vysvetlil som nižšie dôvody, z akých si ich dodržiavanie vyžaduje, aby sa výkon trestu odňatia slobody, predovšetkým rozhodnutie o skrátení trestu, riadil právom členského štátu, v ktorom je odsúdená osoba skutočne vo väzbe. Tiež zdôrazňujem nevyhnutné dodržiavanie vnútroštátnej suverenity štátu pôvodu a to, čo si vyžaduje vzájomná dôvera, ktorá musí existovať medzi členskými štátmi v rámci vykonávania rámcového rozhodnutia.

12. Hoci uznávam, že v situácii, o akú ide vo veci samej, sa bulharská právna úprava skutočne zdá byť menej prísnou pre dotknutú osobu, napriek tomu som dospel k záveru, že vzhľadom na rozsah územnej príslušnosti dotknutých štátov nemôže vykonávajúci štát legitímne uplatňovať určité ustanovenia svojho trestného zákona na výkon trestu na území štátu pôvodu. Vzhľadom na to, že bulharská právna úprava sa neuplatňuje, pravidlo retroaktivity menej prísneho trestného zákona, ktoré je obsiahnuté v článku 49 ods. 1 poslednej vete Charty základných práv Európskej únie⁷, sa tak nebude môcť uplatniť.

5 — Ďalej len „NK“.

6 — V rámci rozhodnutia vnútroštátneho súdu vo veci Ogňanov (C-614/14), ktorá je v konaní a ktorou som sa tiež zaoberal, generálny prokurátor Sofijska gradska prokuratura (Prokuratúra mesta Sofia, Bulharsko) spochybňuje výpočet uskutočnený vnútroštátnym súdom, keďže tento súd údajne nezohľadnil dni pracovného pokoja.

7 — Ďalej len „Charta“.

II – Právny rámec

A – Právo Únie

1. Rámcové rozhodnutie

13. Rámcové rozhodnutie je založené na zásade vzájomného uznávania⁸ súdnych rozhodnutí, podľa ktorej sa súdne rozhodnutia vykonávajú priamo v celej Únii bez akéhokoľvek postupu schvaľovania.⁹

14. Podľa jeho odôvodnenia 9 a jeho článku 3 ods. 1 je účelom rámcového rozhodnutia zabezpečiť uznanie a výkon rozsudkov¹⁰, ktorými sa ukladá trest¹¹ odňatia slobody v inom členskom štáte, ako je štát pôvodu, a to s cieľom uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby.

15. Ako nevyhnutný doplnok slobody voľného pohybu osôb by odovzdanie odsúdenej osoby do štátu jej pôvodu alebo pobytu malo posilniť možnosť jej sociálnej nápravy tým, že sa jej dáva možnosť zachovať si rodinné, jazykové a kultúrne väzby.

16. Po tom, ako sa štát pôvodu presvedčí, že výkon trestu vykonávajúcim štátom prispeje k dosiahnutiu tohto cieľa, zašle orgánom tohto štátu odsudzujúci rozsudok v súlade s postupmi stanovenými v článkoch 4 a 5 rámcového rozhodnutia.

17. V tejto súvislosti pripojí riadne vyplnené osvedčenie, ktorého vzor je uvedený v prílohe I k rámcovému rozhodnutiu. Toto osvedčenie obsahuje rozličné kolónky, ktoré umožňujú štátu pôvodu poskytnúť informácie týkajúce sa totožnosti stíhaného jednotlivca a orgánu, ktorý vydal rozsudok, povahy spáchaného trestného činu, ako aj povahy a dĺžky trestu.

18. V kolónke i) tejto prílohy, ktorá nesie názov „Štatút rozsudku, ktorým sa ukladá trest“, má príslušný orgán štátu pôvodu v bode 2, ktorý sa týka podrobností o dĺžke trestu, vyplniť tieto body:

„2.1. Celková dĺžka trestu (v dňoch):...

2.2. Celé obdobie obmedzenia osobnej slobody, ktoré sa už vykonalo v súvislosti s trestom, na ktorý sa vzťahuje vynesení rozsudok (v dňoch):

... od ... (uveďte dátum, ku ktorému sa vykonal výpočet: deň, mesiac, rok):...

2.3. Počet dní, ktorý sa má započítať do celkovej dĺžky trestu na základe iných dôvodov ako dôvodu uvedeného v bode 2.2 (napríklad amnestií, milostí, zmiernení trestu atď. už udelených v súvislosti s týmto trestom):

... od... (uveďte dátum, ku ktorému sa vykonal výpočet: deň, mesiac, rok):...

...“

8 — Odôvodnenia 1, 2 a 5 tohto rámcového rozhodnutia.

9 — V tejto súvislosti pozri závery Európskej rady z Tampere z 15. a 16. októbra 1999.

10 — Podľa článku 1 písm. a) rámcového rozhodnutia sa pod pojmom „rozsudok“ má na mysli „konečné rozhodnutie alebo súdny príkaz štátu pôvodu, ktorým sa fyzickej osobe ukladá trest“.

11 — Podľa článku 1 písm. b) rámcového rozhodnutia sa pojem „trest“ definuje ako „akýkoľvek trest odňatia slobody alebo akékoľvek opatrenie zahŕňajúce pozbanenie osobnej slobody uložené na určitý alebo neurčitý čas za trestný čin na základe trestného konania“.

19. Článok 8 rámcového rozhodnutia s názvom „Uznávanie rozsudku a výkon trestu“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Príslušný orgán vykonávajúceho štátu uzná rozsudok, ktorý mu bol zaslaný..., a bezodkladne prijme všetky potrebné opatrenia na výkon trestu, pokiaľ nerozhodne o uplatnení jedného z dôvodov odmietnutia uznania alebo výkonu, ktoré sú ustanovené v článku 9.“

20. Článok 17 rámcového rozhodnutia, ktorý má názov „Právo, ktorým sa riadi výkon“, – ktorého výklad sa tu požaduje –, znie:

„1. Výkon trestu sa riadi právom vykonávajúceho štátu. Pokiaľ odseky 2 a 3 neustanovujú inak, orgány vykonávajúceho štátu sú ako jediné príslušné rozhodovať o postupoch výkonu a určovať všetky s tým súvisiace opatrenia vrátane dôvodov na predčasné alebo podmienené prepustenie.

2. Príslušný orgán vykonávajúceho štátu započíta do celkovej dĺžky odňatia slobody, ktorá sa má vykonať, celé obdobie odňatia slobody, ktoré sa už vykonalo v súvislosti s trestom, na ktorý sa vzťahuje vynesení rozsudok.

3. Príslušný orgán vykonávajúceho štátu na žiadosť informuje príslušný orgán štátu pôvodu o uplatniteľných ustanoveniach o možnom predčasnom alebo podmienenom prepustení. Štát pôvodu môže súhlasiť s uplatnením takýchto ustanovení alebo môže osvedčenie vziať späť.

4. Členské štáty môžu stanoviť, že pri každom rozhodnutí o predčasnom alebo podmienenom prepustení sa môže brať ohľad aj na tie ustanovenia vnútroštátneho práva uvedené štátom pôvodu, podľa ktorých má daná osoba nárok na predčasné alebo podmienené prepustenie v istom stanovenom čase.“

21. Podľa článku 26 ods. 1 prvej zarážky rámcového rozhodnutia toto rámcové rozhodnutie nahrádza od 5. decembra 2011 dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb, podpísaný v Štrasburgu 21. marca 1983¹², ako aj jeho dodatkový protokol z 18. decembra 1997.

22. Podľa článku 29 ods. 1 rámcového rozhodnutia ho mali členské štáty začať vykonávať do 5. decembra 2011. Dánske kráľovstvo ho prebralo, no Bulharská republika nie.

B – Bulharské právo

23. § 41 ods. 3 NK stanovuje, že práca, ktorú vykonala odsúdená osoba, sa započíta do skrátenia dĺžky trestu, pričom dva dni výkonu práce zodpovedajú trom dňom odňatia slobody.

24. § 457 Nakazatelno procesualen Kodex (bulharský trestný poriadok)¹³ NPK s názvom „Riešenie otázok, ktoré súvisia s výkonom rozsudku, súdom“ stanovuje:

„1. Po tom, ako odsúdená osoba vstúpi do Bulharskej republiky alebo ako sa zistí, že sa nachádza na jej území, generálny prokurátor zašle rozsudok, s ktorého výkonom sa súhlasilo, ako aj k nemu pripojené dokumenty, na Sofijski gradski sad (Mestský súd Sofia)... s návrhom týkajúcim sa riešenia otázok súvisiacich s jeho výkonom.

2. [Sofijski gradski sad (Mestský súd Sofia)] rozhodne o návrhu uznesení na pojednávaní, na ktorom sa zúčastní prokurátor a na ktoré je predvolaná odsúdená osoba.

12 — Ďalej len „dohovor o odovzdávaní“. Tento dohovor je dostupný na internetovej stránke Rady Európy. Bol ratifikovaný 64 štátmi a nadobudol účinnosť 1. júla 1985. Spomedzi členských štátov ho nepodpísali iba Chorvátska republika a Fínska republika.

13 — Ďalej len „NPK“.

3. V uznesení sa uvedie číslo a dátum rozsudku prijatého na účely výkonu, vec, v ktorej bol vydaný, znenie bulharského zákona stanovujúceho zodpovednosť za spáchaný trestný čin a dĺžka trestu odňatia slobody uloženého zahraničným súdom, a určí sa počiatočný režim trestu, ktorý sa má vykonať, ako aj druh väzenského zariadenia.
4. Ak je maximálna dĺžka odňatia slobody podľa bulharského práva kratšia ako dĺžka stanovená v rozsudku, [Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia)] skráti uložený trest na túto dĺžku. Ak bulharské právo za spáchaný trestný čin nestanovuje trest odňatia slobody, [tento súd] určí taký trest, ktorý čo možno najviac zodpovedá trestu uloženému v rozsudku.
5. Obdobie vyšetrovacej väzby a trestu už vykonaného v štáte, v ktorom bol trest uložený, sa započíta a – ak sú tresty odlišné – zohľadní pri určení dĺžky trestu.
6. Dodatočné tresty uložené v rozsudku sa musia vykonať v prípade, že ich stanovujú zodpovedajúce ustanovenia bulharského práva a v štáte, v ktorom bol uložený trest, neboli vykonané.
7. Proti uzneseniu súdu je možné podať opravný prostriedok na Sofijski Apelativen säd (Odvolací súd mesta Sofia [, Bulharsko]).“

III – Skutkový stav sporu vo veci samej

25. Pán Ogňanov, bulharský štátny príslušník, bol v Dánsku odsúdený na trest odňatia slobody na 15 rokov v dôsledku spáchania lúpeže a vraždy na území Dánska. Pán Ogňanov bol vo väzbe v dánskom väzenskom zariadení od 10. januára 2012 do 1. októbra 2013, keď bol odovzdaný bulharským súdnym orgánom.
26. Pán Ogňanov počas svojej väzby v Dánsku pracoval, a to konkrétne od 23. januára 2012 do 30. septembra 2013.
27. Dánske súdne orgány založili postup odovzdania dotknutej osoby na ustanoveniach rámcového rozhodnutia. Svojich bulharských kolegov najmä požiadali, aby ich informovali, pokiaľ ide o trest, ktorý majú v úmysle vykonať, a pokiaľ ide o normy uplatniteľné vo veci predčasného prepustenia. V tejto súvislosti výslovne uviedli, že dánska právna úprava neumožňuje vo vzťahu k dotknutej osobe rozhodnúť o skrátení trestu z dôvodu práce, ktorú táto osoba vykonala počas väzby. Podľa môjho názoru nie je vylúčené, že dánske súdne orgány zohľadňujú prácu, ktorú vykonal pán Ogňanov vo väzbe, iným spôsobom.
28. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že bulharské súdne orgány uznali rozsudok vydaný dánskymi súdnymi orgánmi a súhlasili s výkonom uloženého trestu. Na tento účel sa generálny prokurátor prokuratúry mesta Sofia v súlade s § 457 NPK obrátil na vnútroštátny súd, aby rozhodol o otázkach súvisiacich s postupmi vykonania trestu, predovšetkým aby určil trest, ktorý sa má ešte vykonať.
29. Za týchto okolností si vnútroštátny súd kladie otázku, či je v súlade s judikatúrou Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd) oprávnený vo vzťahu k dotknutej osobe rozhodnúť o odpustení časti trestu z dôvodu práce, ktorú táto osoba vykonala počas svojho uväznenia v Dánsku.
30. V rozsudku z 12. novembra 2013 totiž Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd) rozhodol, že na účely uplatnenia § 457 ods. 5 NPK, „prácu vo všeobecnom záujme, ktorú odsúdený Bulhar, ktorý bol odovzdaný, vykonal v štáte, v ktorom bol uložený trest, musí [Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia)] zohľadniť na účely skrátenia dĺžky trestu, ibaže dĺžka trestu, ktorý sa má ešte vykonať, stanovená štátom pôvodu, bola vypočítaná po zohľadnení vykonanej práce“.

31. Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd) sa oprel o znenie článku 9 ods. 3 dohovoru o vydávaní, ako aj o spresnenia obsiahnuté vo výkladovej správe k tomuto dohovoru.

32. Podľa uvedeného súdu je dôsledkom odovzdania osoby vo väzbe najmä to, že vykonávajúcemu štátu je zverená výlučná právomoc, pokiaľ ide o výkon trestu, a to tak v prípade pokračovania výkonu trestu, ako aj v prípade premeny trestu.

33. Je zaujímavé uviesť odôvodnenie Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd):

„Bulharská právna úprava stanovuje možnosť skrátiť trest odňatia slobody na základe § 41 ods. 3 NK v prípade, že bulharský štátny príslušník, ktorý bol odovzdaný, vykonal počas výkonu tohto trestu prácu vo všeobecnom záujme. Je nepochybné, že odsúdenému musí byť odpustená časť trestu, ak pracuje po tom, ako bol odovzdaný do Bulharska. *K takémuto zohľadneniu však musí dôjsť tiež v prípade, že vykonal prácu, akou je práca uvedená v ustanovení článku 178 [zákona za izpalnenie na nakazanijata i zadaržanieto pod straža (zákon o vykonávaní trestov a predbežnom zadržaní)]* ^[14], v štáte, v ktorom bol uložený trest, a to aj pokiaľ právna úprava tohto štátu takéto zohľadnenie nestanovuje. Výkon práce totiž nie je súčasťou trestu odňatia slobody vo vlastnom slova zmysle, ale dôsledkom jeho výkonu. Z uvedeného je možné vyvodiť, že zohľadnenie vykonanej práce na účely skrátenia dĺžky trestu v súlade s § 41 ods. 3 NK nesúvisí s individualizáciou (určovaním) trestu, ale že ide o úkon súvisiaci s jeho výkonom. *Na tomto základe vzniká právomoc vykonávajúceho štátu, ktorého normy týkajúce sa výkonu trestu sa uplatňujú v plnom rozsahu*, a to aj pokiaľ ide o dôvody a formy zmiernenia trestu.

... Započítanie vykonanej práce s cieľom skrátiť dĺžku trestu podľa § 41 ods. 3 NK zohľadňuje pozitívne účinky práce na proces prevýchovy a nápravy odsúdenej osoby. Zaradenie odsúdenej osoby do pracovného života je dôležitou podmienkou jej opätovného začlenenia do spoločnosti, pričom právny význam tohto zaradenia a jeho účinky podliehajú jednotnému posúdeniu, pričom sa nijako rozlišuje, či je práca vykonaná v cudzine alebo na území Bulharskej republiky. *Podľa zákona – na základe § 41 ods. 3 NK – sa obdobie, počas ktorého odsúdená osoba vykonávala práce vo všeobecnom záujme, považuje za obdobie výkonu trestu odňatia slobody, bez ohľadu na miesto, kde boli práce vykonané.* Započítanie dní výkonu práce je zákonnou výsadou, ktorá nepredstavuje revíziu trestu odňatia slobody uloženého štátom, v ktorom bol uložený trest, ani ‚dĺžky‘ tohto trestu, ale nevyhnutne uplatniteľný priaznivý dôsledok, založený na samotnej skutočnosti, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody a počas väzby vykonal práce vo všeobecnom záujme. *V dôsledku uvedeného ide v predmetnom prípade o zmiernenie trestu* ^[15] *v zmysle článku 12 dohovoru o odovzdávaní.*

...

Vzhľadom na vyššie uvedené, na účely vyriešenia otázky odovzdania odsúdeného bulharského štátneho príslušníka medzi generálnym prokurátorom Bulharskej republiky a príslušným orgánom druhého štátu, musia byť k dohode, ku ktorej tieto dve strany dospeli, pripojené presné informácie o tom, či odsúdená osoba vykonávala nejakú prácu (alebo či sa zúčastnila na kurzoch a na vzdelávaní) počas výkonu trestu odňatia slobody vo väzenskom zariadení... v cudzine, počas akého obdobia, a či dĺžka trestu, ktorý sa má ešte vykonať, stanovená štátom pôvodu, bola vypočítaná po zohľadnení práce vykonanej v cudzine“ ¹⁶.

14 — DV č. 25 z 3. apríla 2009.

15 — Na rozdiel od toho, čo zdôrazňuje Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd), podľa môjho názoru v predmetnom prípade nejde o prípad „zmiernenia trestu“, ale o skrátenie trestu.

16 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

IV – Prejudiciálne otázky

34. Za týchto okolností Sofijski gradski sad (Mestský súd Sofia) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Bránia ustanovenia rámcového rozhodnutia tomu, aby vykonávajúci štát v konaní o odovzdávaní skrátil dĺžku trestu odňatia slobody uloženého štátom pôvodu na základe práce vykonanej počas výkonu tohto trestu v štáte pôvodu tak, aby:

- a) skrátenie trestu vyplývalo v súlade s článkom 17 ods. 1 rámcového rozhodnutia z uplatnenia práva vykonávajúceho štátu na výkon trestu. Je uplatnenie práva vykonávajúceho štátu, pokiaľ ide o skutočnosti (práca vykonaná vo väzení štátu pôvodu), ktoré vznikli v období, počas ktorého odsúdený podliehal jurisdikcii štátu pôvodu, na výkon trestu, a to už v konaní o odovzdávaní, v súlade s týmto ustanovením;
- b) skrátenie trestu vyplývalo zo započítania podľa článku 17 ods. 2 rámcového rozhodnutia. Je započítanie obdobia, ktoré je dlhšie ako dĺžka odňatia slobody určená podľa práva štátu pôvodu, keď sa uplatní právo vykonávajúceho štátu, na základe ktorého dôjde k novému právnomu posúdeniu skutočností, ktoré vznikli v štáte pôvodu (práca vykonaná vo väzení štátu pôvodu), v súlade s týmto ustanovením?

2. V prípade, že sú vyššie uvedené ustanovenia rámcového rozhodnutia alebo iné ustanovenia tohto rámcového rozhodnutia uplatniteľné na predmetné skrátenie trestu, treba informovať štát pôvodu, ktorý zaslal výslovnú žiadosť v tomto zmysle, a treba zastaviť konanie o odovzdávaní v prípade, že tento štát s uvedeným skrátením trestu nebude súhlasiť? V prípade povinnosti informovať, aká má byť povaha tohto informovania: všeobecná a abstraktná, týkajúca sa uplatniteľného práva, alebo týkajúca sa konkrétneho skrátenia trestu, o ktorom rozhodne súd vo vzťahu k odsúdenej osobe?

3. V prípade, že Súdny dvor dospeje k záveru, že článok 17 ods. 1 a 2 rámcového rozhodnutia bráni tomu, aby na základe vnútroštátneho práva vykonávajúceho štátu došlo k skráteniu trestu týmto štátom (z dôvodu práce vykonanej v štáte pôvodu), je rozhodnutie vnútroštátneho súdu napriek tomu uplatniť svoje vnútroštátne právo z dôvodu, že toto je menej prísne ako článok 17 rámcového rozhodnutia, v súlade s právom Únie?“

35. Pripomienky predložili nemecká, španielska, holandská a rakúska vláda a vláda Spojeného kráľovstva, ako aj Európska komisia.

36. Môžem iba vyjadriť poľutovanie nad tým, že účastníci konania vo veci samej a bulharská vláda sa konania nezúčastnili. Títo nepredložili žiadne písomné pripomienky a ani sa nezúčastnili na pojednávaní.

V – Predbežné poznámky

37. Predtým, ako sa začnem venovať preskúmaniu otázok položených vnútroštátnym súdom, treba uviesť dve poznámky s cieľom potvrdiť právomoc Súdného dvora rozhodovať o týchto otázkach v prejudiciálnom konaní a potrebu poskytnúť výklad článku 17 rámcového rozhodnutia.

38. Po prvé v rozpore s tým, čo vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, sa odovzdanie dotknutej osoby neuskutočnilo na základe ustanovení rámcového rozhodnutia, ale na základe ustanovení dohovoru o odovzdávaní.

39. Uvedené výslovne vyplýva zo žiadosti o odovzdanie pána Ogňanova, ktorú zaslalo dánske ministerstvo spravodlivosti 26. marca 2013, a zo všetkých následných listov týkajúcich sa tejto žiadosti, ktoré obsahuje vnútroštátny spis.

40. Dánske súdne orgány uviedli jasný odkaz na ustanovenia dohovoru o odovzdávaní, keďže Bulharská republika rámcové rozhodnutie neprebrala.

41. Má táto skutočnosť za následok *ipso facto* nedostatok právomoci Súdneho dvora?

42. Podľa môjho názoru nie.

43. Myslím si totiž, že vnútroštátny súd vo svojich otázkach uviedol ustanovenia rámcového rozhodnutia pri úplnej znalosti veci. Podľa článku 29 ods. 1 tohto rámcového rozhodnutia bola totiž Bulharská republika v zásade povinná prebrať rámcové rozhodnutie najneskôr 5. decembra 2011. Práve od tohto dátumu tak podľa článku 26 ods. 1 prvej zarážky rámcového rozhodnutia malo toto rámcové rozhodnutie nahradiť dohovor o odovzdávaní, ako aj jeho dodatkový protokol.

44. Vzhľadom na to, že žiadosť o odovzdanie pána Ogňanova bola zaslaná 26. marca 2013 a jeho odovzdanie sa po odsúhlasení zo strany bulharských súdnych orgánov uskutočnilo 1. októbra 2013, jedinými ustanoveniami uplatniteľnými na odovzdanie dotknutej osoby medzi obidvomi členskými štátmi tak v zásade mali byť ustanovenia uvedené v rámcovom rozhodnutí.

45. Vnútroštátny súd sa teda rozhodol obrátiť na Súdny dvor s otázkou výkladu ustanovení rámcového rozhodnutia.

46. Pripomínam, že v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ prináleží výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vec prejednáva a ktorý musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru.¹⁷

47. Predpoklad relevantnosti prejudiciálnych otázok položených vnútroštátnymi súdmi môže byť vyvrátený len vo výnimočných prípadoch, keď je zjavné, že požadovaný výklad ustanovení práva Únie uvedených v týchto otázkach nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, alebo ak ide o hypotetický problém alebo tiež ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené.¹⁸

48. V predmetnom prípade pritom nie je splnená žiadna z týchto podmienok.

49. V dôsledku uvedeného nevidím žiadnu prekážku, ktorá by bránila tomu, aby Súdny dvor v tejto veci rozhodol tak, že poskytne výklad ustanovení rámcového rozhodnutia.

50. Po druhé, treba zdôrazniť, že jedna z prekážok, ktorá by mohla brániť tomu, aby vnútroštátny súd dodržal svoju povinnosť konformného výkladu vnútroštátneho práva – a mám na mysli judikatúru prijatú Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd), pokiaľ ide o rozsah § 41 ods. 3 NK –, je už dnes odstránená.

51. Súdny dvor totiž vo svojom rozsudku z 19. apríla 2016, DI¹⁹, rozhodol, že požiadavka konformného výkladu „zahŕňa povinnosť vnútroštátnych súdov zmeniť prípadne ustálenú judikatúru, pokiaľ táto vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice“²⁰.

17 — Rozsudok z 26. februára 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, bod 28 a citovaná judikatúra).

18 — Rozsudok z 26. februára 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, bod 29 a citovaná judikatúra).

19 — C-441/14, EU:C:2016:278.

20 — Bod 33 a citovaná judikatúra.

52. Zásada, ktorú stanovuje Súdny dvor, pritom v rovnakom rozsahu platí aj vo vzťahu k rámcovému rozhodnutiu.

53. Pripomínam totiž, že Súdny dvor vo svojom rozsudku zo 16. júna 2005, Pupino²¹, rozhodol, že zo záväzného charakteru rámcových rozhodnutí, vyjadreného rovnakým spôsobom ako v článku 288 treťom odseku ZFEÚ, ako aj zo zásady lojálnej spolupráce, ktorá platí v rámci policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach,²² vyplýva pre vnútroštátne orgány, a najmä vnútroštátne súdy, povinnosť konformného výkladu vnútroštátneho práva.²³ Pripomínam, že táto povinnosť je obsiahnutá v systéme Zmluvy o FEÚ, keďže vnútroštátnym súdom umožňuje v rámci ich právomocí zaistiť úplnú účinnosť práva Únie, keď rozhodujú o sporoch, ktoré im boli predložené.²⁴

54. V dôsledku uvedeného je podľa môjho názoru taký výklad § 41 ods. 3 NK, ktorý je v súlade s článkom 17 ods. 1 rámcového rozhodnutia, bez problémov možný.

55. Navyše vnútroštátny súd nie je v rámci tohto posudzovania obmedzovaný potrebou dodržiavať zásady právnej istoty a zákazu retroaktivity. Uvedomujem si, že podľa ustálenej judikatúry tieto zásady bránia tomu, aby „z... povinnosti [konformného výkladu] na základe rámcového rozhodnutia a nezávisle od [existencie] zákona prijatého na jeho vykonanie vyplynulo určenie alebo priťaženie trestnoprávnej zodpovednosti osôb, ktoré porušia jeho ustanovenia“.²⁵

56. V prejednávanej veci sa pritom ustanovenie, ktoré je predmetom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, netýka rozsahu trestnej zodpovednosti dotknutej osoby, ale postupu vykonania jej trestu, konkrétne rozhodnutia o odpustení časti trestu.

57. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto v situácii, keď Bulharsko neprebralo rámcové rozhodnutie, nebude nič brániť tomu, aby vnútroštátny súd vykladal relevantné normy NK v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia, s cieľom dosiahnuť výsledok zamýšľaný týmto rámcovým rozhodnutím.

VI – Moja analýza

A – O prvej otázke

58. Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate Súdneho dvora pýta, či sa má článok 17 ods. 1 a 2 rámcového rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej norme, na základe ktorej v situácii, o akú ide vo veci samej, môže vykonávajúci štát rozhodnúť vo vzťahu k odsúdenej osobe o odpustení časti trestu z dôvodu práce, ktorú táto osoba vykonala počas svojej väzby v štáte pôvodu.

59. Podľa článku 17 ods. 1 rámcového rozhodnutia sa výkon trestu, vrátane dôvodov na predčasné alebo podmienené prepustenie, riadi právom vykonávajúceho štátu.

60. V prejednávanej veci si tak Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia) kladie otázku, či nie je na obdobie, ktoré strávila dotknutá osoba vo väzbe v Dánsku, potrebné uplatniť právo vykonávajúceho štátu, t. j. v predmetnom prípade § 41 ods. 3 NK.

21 — C-105/03, EU:C:2005:386.

22 — Bod 42.

23 — Bod 34.

24 — Pozri najmä rozsudok z 24. januára 2012, Dominguez (C-282/10, EU:C:2012:33, bod 24 a citovanú judikatúru).

25 — Rozsudok zo 16. júna 2005, Pupino (C-105/03, EU:C:2005:386, bod 45). Z tohto rozsudku vyplýva, že „povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah rámcového rozhodnutia pri výklade relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, akými sú predovšetkým zásada právnej istoty a zákazu retroaktivity“ (bod 44).

61. Pojmy, ktoré normotvorca Únie používa v článku 17 ods. 1 prvej vete rámcového rozhodnutia, môžu skutočne viesť k vzniku pochybností, pokiaľ ide o rozdelenie právomocí týkajúcich sa výkonu trestu odňatia slobody, a prípravné práce týkajúce sa tohto ustanovenia neprinášajú skutočné objasnenia, pokiaľ ide o výklad uvedeného ustanovenia.

62. Normotvorca Únie jednak nedefinuje, čo treba rozumieť pod pojmom „výkon trestu“ v zmysle článku 17 ods. 1 rámcového rozhodnutia.

63. Takisto nespresňuje, či ide o výkon trestu od vydania rozsudku v štáte pôvodu alebo iba od odovzdania dotknutej osoby do vykonávajúceho štátu.

1. Definícia pojmu „výkon trestu“

64. Definícia pojmu „výkon trestu“ je nevyhnutným prvým krokom.

65. Ak sa má totiž rozhodnúť o príslušných právomociach štátu pôvodu a vykonávajúceho štátu, pokiaľ ide o samotný výkon trestu, musí sa takýto pojem najprv starostlivo zdefinovať.

66. Navyše, ak sa má zaručiť vzájomné uznávanie rozsudkov ukladajúcich trest odňatia slobody a zabezpečiť efektívny výkon trestov v inom štáte, ako je štát pôvodu, musí sa tento pojem zdefinovať „na úrovni Únie“, pretože komplexnosť, a niekedy dokonca neurčitost právnych úprav a praxe spočívajúcej vo výkone odsudzujúcich rozsudkov v trestnom konaní, môže túto úlohu komplikovať. Efektívnosť výkonu trestov je pritom podstatnou súčasťou politiky v oblasti trestného práva vo všeobecnosti, a konkrétne európskeho justičného priestoru v trestných veciach.

67. Svoju analýzu tak musím začať definíciou pojmu „výkon trestu“.

68. Podľa článku 1 písm. b) rámcového rozhodnutia sa pod pojmom „trest“ alebo, aby som použil výraz, ktorý sa uvádza vo francúzskej jazykovej verzii rámcového rozhodnutia, „*condamnation*“²⁶ rozumie trest odňatia slobody uložený vnútroštátnym súdom na určitý alebo neurčitý čas za trestný čin na základe trestného konania.²⁷

69. Opatrenia predstavujúce „trest“ spadajú pod článok 49 Charty a článok 7 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950²⁸.

70. Cieľom opatrení „výkonu trestu“ je tak realizácia „trestu“ alebo realizácia toho, čo sa označuje ako „*condamnation*“. Európsky súd pre ľudské práva usudzuje, že tieto opatrenia nie sú integračnou súčasťou „trestu“, a preto nespadajú pod článok 7 EDLP.²⁹

71. Výkon trestu nastáva po vydaní právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Ide tak o posledné štádium trestného konania, a to štádium, počas ktorého sa realizujú účinky rozsudku.

26 — V anglickej jazykovej verzii rámcového rozhodnutia sa na označenie „*peine*“ alebo „*condamnation*“ používa bez rozdielu jeden a ten istý pojem, a to „*sentence*“.

27 — Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva „východiskom pre akékoľvek posúdenie týkajúce sa existencie ‚trestu‘ je určenie toho, či bolo predmetné opatrenie uložené v dôsledku odsúdenia za trestný čin. V tejto súvislosti sa môžu považovať za relevantné aj ďalšie skutočnosti: povaha a účel predmetného opatrenia, jeho kvalifikácia vo vnútroštátnom právnom poriadku, postupy súvisiace s jeho prijatím a s jeho výkonom, ako aj jeho závažnosť... Závažnosť opatrenia však nie je rozhodujúca sama osebe, pretože mnohé preventívne opatrenia, ktoré nemajú trestnoprávnu povahu, môžu mať podstatné dôsledky pre dotknutú osobu (v tejto súvislosti pozri rozsudok ESLP z 21. októbra 2013, Del Río Prada v. Španielsko, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, § 82 a citovanú judikatúru).

28 — Ďalej len „EDLP“.

29 — Rozsudok ESLP z 29. novembra 2005, Uttley v. Spojené kráľovstvo, CE:ECHR:2005:1129DEC003694603, a rozsudok z 21. októbra 2013, Del Río Prada v. Španielsko, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009.

72. Výkon trestu zahŕňa všetky opatrenia, ktorými sa má jednak zaručiť praktické vykonanie trestu, ako napríklad zatykač, a jednak zabezpečiť sociálna náprava odsúdenej osoby. V tomto rámci musia príslušné súdne orgány stanoviť postupy týkajúce sa priebehu výkonu trestu a jeho organizácie, pričom musia rozhodnúť napríklad o umiestnení do otvoreného oddielu, o povoleniach vychádzok mimo väzenského zariadenia, o čiastočne voľnom režime, o výkone trestu po častiach a odložení výkonu trestu, o opatreniach spočívajúcich v predčasnom alebo podmienenom prepustení väzňa alebo o elektronickom monitorovaní. Právo výkonu trestov zahŕňa tiež opatrenia, ktoré môžu byť prijaté po prepustení odsúdenej osoby na slobodu, ako napríklad uloženie súdneho dohľadu tejto osobe alebo jej účasť na rehabilitačných programoch, alebo opatrenia na odškodnenie obetí.

73. V rámci súdnych sporov, ktoré riešil Európsky súd pre ľudské práva, sa tento súd často stretol so situáciami, v ktorých v praxi nebol vždy jasný rozdiel medzi trestom a opatreniami, ktorými sa má zabezpečiť jeho výkon. Medzi opatreniami prijatými po vydaní právoplatného odsudzujúceho rozsudku teda treba rozlišovať tie, ktoré sú v skutočnosti spôsobilé nanovo zadefinovať alebo zmeniť rozsah trestu.³⁰

74. Vzhľadom na uvedené definícia pojmu „výkon trestu“ nepostačuje na vyriešenie problému, ktorý je nastolený v tejto veci.

2. Zmysel a rozsah článku 17 rámcového rozhodnutia

75. Reštriktívne uplatnenie zásady, podľa ktorej sa „výkon trestu... riadi právom vykonávajúceho štátu“, je samo osebe problematické, keďže výkon trestu sa už začal na území štátu pôvodu a má pokračovať pod jurisdikciou vykonávajúceho štátu. O akom „výkone“ sa tu hovorí? Má normotvorca Únie na mysli výkon trestu od vydania rozsudku štátom pôvodu alebo výkon trestu od odovzdania odsúdenej osoby súdnym orgánom vykonávajúceho štátu?

76. K odpovedi sa dá dospieť pri zohľadnení zásad, na ktorých je založené rámcové rozhodnutie, a štruktúry, do ktorej je zasadený článok 17 tohto rámcového rozhodnutia.

a) Zásada teritoriality trestného zákona

77. Cieľom článku 17 rámcového rozhodnutia je upravovať konflikty právnych predpisov a právomocí týkajúcich sa výkonu trestu, ktoré nevyhnutne vyplývajú z odovzdania odsúdenej osoby zo strany orgánov štátu pôvodu orgánom vykonávajúceho štátu. K odovzdaniu odsúdenej osoby totiž dochádza za okolností, že táto osoba začala výkon svojho trestu na území štátu pôvodu, a prípadne v jeho výkone pokračovala vo väzenskom zariadení vykonávajúceho štátu.³¹

78. To potvrdzuje aj skutočnosť, že podľa článku 17 ods. 2 rámcového rozhodnutia je vykonávajúcim štátom na účely výpočtu zvyšku trestu, ktorý sa má ešte vykonať na jeho území, povinný započítať obdobie odňatia slobody, „ktoré sa už vykonalo“ v štáte pôvodu.

79. Ak by bolo možné, aby vykonávajúcim štátom retroaktívne uplatnil svoje právne predpisy na začiatok výkonu trestu dotknutej osoby v štáte pôvodu, bola by tým porušená všeobecne uznávaná zásada teritoriality trestného zákona.

30 — Rozsudok ESLP z 21. októbra 2013, Del Río Prada v. Španielsko, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, § 59, 83, 85 a citovaná judikatúra, ako aj § 89. V tomto rozsudku tak Európsky súd pre ľudské práva rozhodol, že uplatnenie nových postupov pri započítaní období predstavujúcich časti trestu, ktoré boli odpustené z dôvodu výkonu práce vo väzbe, na už prijatý odsudzujúci rozsudok sa nemôže považovať za opatrenie, ktoré sa týka výlučne výkonu uloženého trestu. Vzhľadom na to, že tieto nové postupy mali za následok predĺženie takmer deviatich rokov uväznenia, podľa Európskeho súdu pre ľudské práva nimi došlo k novému zadefinovaniu rozsahu uloženého „trestu“, a preto ich treba posudzovať z hľadiska záruk stanovených v článku 7 ods. 1 poslednej vete EDLP (§ 109 a 110).

31 — Môže však dôjsť k tomu, že v určitých prípadoch sa odsúdená osoba už nachádza na území vykonávajúceho štátu.

80. Táto zásada teritoriality trestného zákona je zásadou spoločnou pre všetky členské štáty. Trestný zákon má územnú pôsobnosť, pretože je výrazom suverenity členských štátov. Územná príslušnosť súdov v trestných veciach tak má vo vnútroštátnych právnych úpravách zvyčajne charakter verejného poriadku. Z územnej príslušnosti nevyhnutne vyplynie uplatniteľný vnútroštátny právny predpis.

81. V dôsledku uvedeného v zásade otázka nezníe tak, či by bolo na základe zásady retroaktivity *in mitius*,³² ktorá je obsiahnutá v článku 49 ods. 1 poslednej vete Charty, v záujme dotknutej osoby lepšie uplatniť namiesto dánskej právnej úpravy v oblasti trestného práva bulharskú právnu úpravu v oblasti trestného práva, pretože ide o trestný zákon, ktorý je pre dotknutú osobu priaznivejší. Takáto možnosť výberu neexistuje v cezhraničnej situácii, o akú ide vo veci samej, keďže uplatniteľnosť trestného zákona vyplýva zo samotnej zásady teritoriality.

82. Navyše podľa môjho názoru nie je samotná zásada retroaktivity *in mitius* uplatniteľná v prejednávanej veci. Tradične sa totiž táto zásada uplatňuje v oblasti konfliktov zákonov v čase, a nie tak, ako je tomu v prejednanom prípade, v oblasti konfliktov v priestore. Bezpochyby by sa tak uvedená zásada uplatnila v prípade, že by po odsúdení pána Ogňanova došlo v dôsledku zmeny dánskeho trestného zákona k zániku ním spáchaného trestného činu, pričom trest, ktorý mu bol uložený, by sa stále vykonával. Za týchto podmienok by bulharské súdne orgány nemali inú možnosť, ako prepustiť dotknutú osobu na slobodu. Na druhej strane, ak by došlo k zániku trestnosti skutku, ktorý spáchala dotknutá osoba, podľa bulharského práva, silne pochybujem, že by to malo za následok *ipso facto* prepustenie tejto osoby na slobodu. Dánske právo totiž tento skutok postihuje z dôvodu narušenia dánskeho verejného poriadku, ktoré je mimo pôsobnosti bulharského práva. Navyše je zaujímavé uviesť, že takýto prípad by mal za následok to, že by odovzdanie nebolo možné vzhľadom na článok 3 ods. 1 písm. e) dohovoru o odovzdávaní.

83. Navyše sa domnievam, že môj názor podporujú ustanovenia rámcového rozhodnutia. Toto rámcové rozhodnutie totiž nevyžaduje obojstrannú trestnosť pri trestných činoch vymenovaných v jeho článku 7 ods. 1 a pri ostatných trestných činoch túto obojstrannú trestnosť stanovuje iba ako možnosť vykonávajúceho štátu ju vyžadovať na základe jeho článku 7 ods. 3. Podľa môjho názoru tak toto pravidlo potvrdzuje teritoriálny charakter trestného zákona a vedie k tomu, že v prípade, ako je prejednaný prípad, treba zásadu retroaktivity *in mitius* odmietnuť ako nevhodnú.

b) Zásada individualizácie trestu

84. Hlavným účelom rámcového rozhodnutia je podporovať sociálnu nápravu osôb odsúdených na trest odňatia slobody tým, že sa jednotlivcovi, ktorému bola odňatá sloboda v dôsledku odsúdenia v trestnom konaní, umožní vykonať trest alebo jeho zvyšok v sociálnom prostredí, z ktorého pochádza.

85. Jasne to vyplýva z odôvodnenia 9 a článku 3 ods. 1 rámcového rozhodnutia.³³

86. Z toho vyplýva, že všetky opatrenia týkajúce sa výkonu a organizácie trestov musia byť súdnymi orgánmi individualizované, tak aby sa pri rešpektovaní záujmov spoločnosti a práv obetí podporovala okrem prevencie opakovania porušenia aj sociálna integrácia alebo sociálna náprava odsúdenej osoby.

32 — V súlade so zásadou zákonnosti deliktov a trestov sa trestný zákon nemôže uplatňovať retroaktívne. Zásada retroaktivity *in mitius* predstavuje výnimku z tejto zásady, keď nariaďuje uplatnenie najvýhodnejších trestnoprávnych ustanovení pre odsúdenú osobu.

33 — Pozri tiež vyhlásenie Rady Európskej únie v súvislosti s účelom rehabilitácie uvedeným v rámcovom rozhodnutí, podľa ktorého „so zreteľom na to, že úspešná rehabilitácia odsúdeného v štáte, s ktorým má najužšie väzby, je hlavným účelom... rámcového rozhodnutia..., a vzhľadom na to, že vzájomná dôvera medzi členskými štátmi si nevyžaduje zavedenie dodatočného dôvodu na odmietnutie založené na nejednotnosti uznávania rozsudkov s účelom rehabilitácie, Rada zdôrazňuje, že tento účel by mal byť pre vydávajúci štát faktorom primárneho významu vždy, keď tento štát prijíma rozhodnutie o potrebe postúpenia rozsudku a osvedčenia vykonávajúcemu štátu“ (pozri prílohu II časť I dokumentu Rady 6070/1/09 REV 1), ako aj bod 4.1 správy Komisie Európskemu parlamentu a Rade o implementácii rámcových rozhodnutí 2008/909/SVV, 2008/947/SVV a 2009/829/SVV o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na probačné rozhodnutia a alternatívne sankcie a na rozhodnutia o opatreniach dohľadu ako alternatívne väzby v členských štátoch [COM(2014) 57 final].

87. V rámci vykonávania článku 17 rámcového rozhodnutia si tak zásada individualizácie trestu, ktorá je aj jednou z funkcií trestu, vyžaduje jasné vymedzenie právomocí medzi štátom pôvodu a vykonávajúcim štátom, tak aby sa zaručilo, aby boli rozhodnutia týkajúce sa výkonu trestu prijímané súdnym orgánom, ktorý najlepšie dokáže posúdiť správanie jednotlivca.

88. Predpokladá to, aby práve súdne orgány v mieste, kde dochádza ku skutočnému výkonu väzby jednotlivca, rozhodovali o všetkých opatreniach týkajúcich sa organizácie trestu, vrátane opatrení spočívajúcich v skrátaní trestu, o ktorom sa môže rozhodnúť vo vzťahu k odsúdenej osobe.

89. Ide pritom nepochybné o orgány, ktoré sú tejto osobe blízke, a teda orgány v mieste, kde dochádza ku skutočnému výkonu väzby.³⁴

90. Pokiaľ ide konkrétne o skrátanie trestu z dôvodu práce vykonávanej vo väzbe, toto individualizované opatrenie má zmysel iba v prípade, že ho prijme orgán, ktorý skutočne dohliadal na prácu jednotlivca a vyhodnocoval ju.

91. Nemá teda žiadny zmysel, ba neexistuje ani žiaden právny základ na to, aby sa na obdobie, ktoré pán Ogňanov strávil vo väzbe v Dánsku, namiesto dánskej právnej úpravy uplatnil § 41 ods. 3 NK. Takáto iniciatíva by bola sama osebe v rozpore so zásadou individualizácie trestu, keďže bulharské súdne orgány by tak rozhodovali o skrátaní trestu odsúdenej osoby, ktorú jednak nikdy nestretli, a jednak nevykonávali dohľad nad jej prácou ani jej pokrokom. Na druhej strane nič nebráni tomu, aby bulharské súdne orgány na účely globálnejšieho posúdenia snahy o sociálnu nápravu, ktorú jednotlivec preukázal, zohľadnili prácu vykonanú pánom Ogňanovom počas jeho väzby v Dánsku, ako aj hodnotenia, ktoré v tejto súvislosti uskutočnili ich dánski kolegovia. Pôjde o jedno z kritérií, na základe ktorých budú môcť príslušné súdne orgány posúdiť, či je zaradenie jednotlivca do režimu podmieneného prepustenia odôvodnené.

92. Až po tom, ako bude dotknutá osoba uväznená v bulharskom väzenskom zariadení, budú môcť vnútroštátne súdne orgány prípadne uplatniť § 41 ods. 3 NK. K takémuto skrátaniu trestu bude musieť dôjsť v rámci pravidelného a personalizovaného dohľadu nad jednotlivcom a ako som tomu porozumel z rozsudku Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd), nebude môcť mať automatickú povahu.³⁵

93. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti tak usudzujem, že dodržiavanie zásad teritoriality trestného zákona a individualizácie trestu, na ktorých je založené rámcové rozhodnutie, si vyžaduje, aby sa výkon trestu odňatia slobody, predovšetkým rozhodnutie o skrátaní trestu, riadili právom členského štátu, v ktorom je odsúdená osoba skutočne uväznená.

94. Tento výklad podporuje štruktúra rámcového rozhodnutia, do ktorej je zasadený článok 17 tohto rámcového rozhodnutia.

c) Štruktúra rámcového rozhodnutia

95. Z preskúmania štruktúry rámcového rozhodnutia sa dá usúdiť, že článok 17 tohto rámcového rozhodnutia stanovuje zásady uplatniteľné na výkon trestu po tom, ako dôjde k odovzdaniu odsúdenej osoby.

34 — Pozri oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu s názvom „Vzájomné uznávanie konečných rozhodnutí v trestných veciach“ [KOM(2000) 495 v konečnom znení], v ktorom už Komisia uviedla, že „rozhodnutia týkajúce sa výkonu, ktoré sú založené na správaní väzňa, musí prijímať členský štát, ktorý vykonáva trest... Práve orgány členského štátu, ktorý vykonáva rozhodnutie, sú totiž v priamom kontakte s väzňom, a teda sú najpovolanejšie rozhodnúť o jeho správaní“ (bod 9.1).

35 — Tento súd totiž vysvetľuje, že započítanie dní výkonu práce predstavuje *povinne* uplatniteľný priaznivý následok, ktorý je založený na samotnej skutočnosti, že odsúdený vykonal práce vo všeobecnom záujme počas výkonu trestu odňatia slobody a počas väzby“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

96. Po prvé treba zohľadniť kontext, v ktorom boli zásady vyjadrené v článku 17 rámcového rozhodnutia vypracované. Rámcové rozhodnutie bolo totiž prijaté s odvolaním sa na viaceré existujúce nástroje, najmä na základe dohovoru o vydávaní.³⁶ Uvádza sa to napokon v odôvodneniach 4 a 5 rámcového rozhodnutia.

97. Znenie článku 17 ods. 1 rámcového rozhodnutia je v podstate totožné zo znením článku 9 ods. 3 dohovoru o odovzdávaní. V tomto druhom uvedenom ustanovení sa totiž uvádza, že „výkon trestu sa bude vykonávať podľa právneho poriadku vykonávajúceho štátu a iba tento štát bude príslušný na prijímanie všetkých zodpovedajúcich rozhodnutí“. Čo je pritom dôležité, uvedené ustanovenie má názov „Dôsledky odovzdania pre vykonávajúci štát“.³⁷

98. Vzhľadom na kontext, v ktorom bolo rámcové rozhodnutie prijaté, je tak veľmi pravdepodobné, že keď normotvorca Únie nazval článok 17 rámcového rozhodnutia „Právo, ktorým sa riadi výkon“, mal v úmysle, aby sa tento článok vzťahoval na právo, ktorým sa riadi výkon trestu „po odovzdaní odsúdenej osoby“.

99. Po druhé treba zohľadniť skutočnosť, že každá zo zásad rámcového rozhodnutia je stanovená podľa chronologického poradia.

100. V prvom rade článku 4 až 14 rámcového rozhodnutia stanovujú pravidlá, ktoré musia členské štáty uplatňovať s cieľom uskutočniť odovzdanie odsúdenej osoby. Články 4 až 6 rámcového rozhodnutia spresňujú predovšetkým postupy týkajúce sa zaslania rozsudku a osvedčenia vykonávajúcemu štátu. Články 7 až 14 tohto rámcového rozhodnutia následne stanovujú zásady uplatniteľné na rozhodnutie o uznaní rozsudku a na rozhodnutie o výkone trestu. V článku 13 rámcového rozhodnutia sa v tejto súvislosti uvádza, že štát pôvodu si zachováva právo vziať osvedčenie späť, „pokiaľ sa nezačal výkon trestu vo vykonávajúcom štáte“.³⁸

101. V druhom rade článok 15 rámcového rozhodnutia stanovuje postupy uplatniteľné na odovzdávanie odsúdenej osoby, zatiaľ čo článok 16 tohto rámcového rozhodnutia upravuje osobitné ustanovenia v prípade prevozu jednotlivca na územie iného členského štátu.

102. Tieto ustanovenia tak majú plne logickú následnosť a článok 17 rámcového rozhodnutia na ne zjavne nadväzuje, keď stanovuje zásady uplatniteľné na výkon trestu „po tom, ako je odsúdená osoba odovzdaná“ súdnym orgánom vykonávajúceho štátu.

103. Článok 17 rámcového rozhodnutia sa tiež musí vykladať s ohľadom na pravidlá stanovené v nasledujúcich ustanoveniach rámcového rozhodnutia, najmä v jeho článku 22.

104. Tento článok 22 s názvom „Dôsledky odovzdania odsúdenej osoby“ veľmi dobre ukazuje postúpenie právomocí, ktoré nevyhnutne sprevádza odovzdanie odsúdenej osoby.

105. Normotvorca Únie totiž v článku 22 ods. 1 rámcového rozhodnutia uvádza, že štát pôvodu nesmie pokračovať vo výkone trestu od momentu, keď sa už raz „začal vykonávať vo vykonávajúcom štáte“. Veľmi jasne to znamená, že do momentu, kým vykonávajúci štát nezačal výkon trestu, je štát pôvodu na tento účel naďalej príslušný na účely výkonu trestu. Článok 22 ods. 2 rámcového rozhodnutia navyše spresňuje, že ak dôjde k situácii, že vykonávajúci štát nemôže trest vykonať z dôvodu úteku odsúdenej osoby, „právo vykonať trest sa vracia štátu pôvodu“.³⁹

36 — Pozri najmä bod 3.2.1.5 zelenej knihy o zblížovaní, vzájomnom uznávaní a výkone trestných sankcií v Európskej únii [KOM(2004) 334 v konečnom znení].

37 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

38 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

39 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

106. Až po tom, ako je rozsudok uznaný vykonávacím štátom a po tom, ako sa uskutoční odovzdanie odsúdenej osoby, sa tak uplatní právo vykonávajúceho štátu na výkon trestu odňatia slobody *stricto sensu*. Pokiaľ rozsudok nebol uznaný a pokiaľ odsúdená osoba naďalej podlieha jurisdikcii súdnych orgánov štátu pôvodu, na výkon trestu sa uplatňuje právo tohto štátu pôvodu. Prináleží tak štátu pôvodu, aby v súlade so svojou vnútroštátnou právnou úpravou rozhodol otázky týkajúce sa skrátení trestu.

107. Po tretie treba uviesť, že v systéme rámcového rozhodnutia prináleží práve štátu pôvodu, aby preskúmal, či treba zorganizovať odovzdanie väzňa do členského štátu jeho pôvodu alebo pobytu.⁴⁰

108. Odovzdanie je pritom opatrením, ktoré spočíva vo výkone trestu,⁴¹ a je azda jedným z posledných opatrení, ktoré môžu byť prijaté súdnymi orgánmi štátu pôvodu. Osobitne ide o opatrenie spočívajúce v individualizácii trestu, ktorého cieľom je podporovať sociálnu nápravu odsúdenej osoby.

109. Podľa článku 4 ods. 2 rámcového rozhodnutia zaslanie rozsudku na účely jeho uznania sa môže uskutočniť iba od momentu, keď sa súdne orgány štátu pôvodu, v prípade potreby po porade so súdnymi orgánmi vykonávajúceho štátu, presvedčili o tom, že výkon trestu zo strany vykonávajúceho štátu bude slúžiť na tento účel.

110. S cieľom nadobudnúť takéto presvedčenie normotvorca Únie v odôvodnení 9 rámcového rozhodnutia spresňuje, že súdne orgány štátu pôvodu potom budú musieť „zvážiť také prvky, ako sú napríklad väzby dotknutej osoby na vykonávajúci štát, či ho považuje za miesto svojich rodinných, jazykových, kultúrnych, spoločenských alebo hospodárskych či iných väzieb na vykonávajúci štát“.

111. Rovnako ako prináleží štátu pôvodu vykonať toto posúdenie, prináleží jemu samotnému tiež preskúmať, či sa po skončení obdobia, ktoré dotknutá osoba strávila vo väzbe na jeho území, má vo vzťahu k tejto osobe vzhľadom na jej snahu rozhodnúť o skrátení trestu, ktoré pripúšťa vnútroštátna právna úprava.

112. Tento výklad podporuje aj skutočnosť, že štát pôvodu je v osvedčení pripojenom k rozsudku povinný uviesť počet dodatočných dní, ktoré treba započítať do obdobia odňatia slobody, ktoré sa už vykonalo.

113. Osvedčenie je štandardizovaný formulár uvedený v prílohe I k rámcovému rozhodnutiu.⁴² Tento formulár obsahuje rôzne kolónky, ktoré majú vyplniť súdne orgány štátu pôvodu. Tieto kolónky mu umožňujú poskytnúť informácie týkajúce sa najmä orgánu, ktorý vydal rozsudok, stíhaného jednotlivca, ako aj povahy spáchaného trestného činu, a spresniť povahu a dĺžku trestu. Tieto informácie musia byť overené súdnymi orgánmi štátu pôvodu.⁴³ Ide totiž o podstatné informácie, ktoré musia vykonávajúcemu štátu umožniť vykonať minimálnu kontrolu rozsudku⁴⁴ a ktoré musia *in fine* zaručiť riadny výkon trestu. Súdny orgán vykonávajúceho štátu uzná rozsudok na základe osvedčenia zaslaného súdnym orgánom štátu pôvodu, ktoré osvedčuje jeho zákonnosť a jeho vykonateľnosť. V prípade nedostatkov, pokiaľ je toto osvedčenie neúplné alebo nepresné, predstavuje to dôvod odmietnutia uznania rozsudku alebo výkonu trestu podľa článku 9 rámcového rozhodnutia.

40 — Pozri článok 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia.

41 — V tejto súvislosti pozri rozsudok EŠLP z 27. júna 2006, Szabó v. Švédsko, CE:ECHR:2006:0627DEC002857803, s. 12.

42 — Normotvorca Únie sa inšpiroval postupom osvedčenia, ktorý je zakotvený v článku 54 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, s. 1; Mím. vyd. 19/004, s. 42).

43 — Článok 5 ods. 2 rámcového rozhodnutia.

44 — Tento štát sa najmä uistí, že rozhodnutie, ktoré sa má vykonať, bolo vydané príslušným orgánom podľa práva štátu pôvodu a spadá do pôsobnosti rámcového rozhodnutia.

114. Na účely svojej analýzy musím odkázať na informácie požadované v bode 2 kolónky i) vzoru certifikátu uvedeného v prílohe I k rámcovému rozhodnutiu, ktoré sa týkajú dĺžky trestu. Tieto informácie zaručujú potrebný účinok článku 17 ods. 2 rámcového rozhodnutia.

115. V bode 2.2 tejto kolónky je štát pôvodu povinný uviesť celé obdobie obmedzenia osobnej slobody, ktoré sa už vykonalo v súvislosti s predmetným trestom, a to v počte dní. Ide o hrubý trest.

116. Na druhej strane podľa bodu 2.3 uvedenej kolónky môže štát pôvodu do tohto obdobia započítať aj určitý počet dodatočných dní „na základe iných dôvodov ako dôvodu uvedeného v bode 2.2“, pričom normotvorca Únie odkazuje napríklad na amnestie, milosti alebo zmiernenia trestu. Tento bod 2.3 tak štátu pôvodu umožňuje poskytnúť dodatočné informácie v prípade, že v dôsledku osobitných okolností už došlo k zníženiu trestu.

117. Tieto skutočnosti preukazujú, že práve štátu pôvodu prináleží rozhodnúť o skrátení trestu, ktoré sa týka obdobia väzby vykonanej na jeho území, keďže štát pôvodu je v osvedčení povinný vykonávajúcemu štátu oznámiť, či je potrebné započítať väčší počet dní, ako je počet dní konkrétne strávených vo väzbe, a prípadne presný počet dní. Pojmy, ktoré používa normotvorca Únie, pokiaľ ide o povahu dôvodov, na ktorých je možné založiť zníženie trestu, sú zjavne dosť vágne. Navyše zoznam týchto dôvodov nie je vyčerpávajúci, čo preukazuje použitie častice „napríklad“. Normotvorca Únie teda zamýšľal čo možno najširšie pokryť všetky osobitné okolnosti, ktoré môžu mať za následok skrátene trestu v rôznych členských štátoch. Je preto rozumné sa domnievať, že odpustenie časti trestu, o ktorom sa rozhodne vzhľadom na pokrok dosiahnutý odsúdenou osobou, spadá pod tieto dôvody.

118. Vzhľadom na uvedené skutočnosti som teda presvedčený, že vykonávajúci štát nemôže namiesto práva výkonu trestov štátu pôvodu uplatniť svoje právo výkonu trestov, predovšetkým svoju vnútroštátnu právnu úpravu týkajúcu sa odpustenia častí trestu, a teda sa tak nanovo zaoberať započítaním, ktoré vykonal štát pôvodu, pretože by tým mohlo dôjsť k vážnemu porušeniu nielen zásady vzájomného uznávania, ale aj územnej suverenity Dánskeho kráľovstva.

119. Vo veci, o akú ide vo veci samej, totiž Dánske kráľovstvo výslovne uviedlo, že neupravuje možnosť rozhodnúť o skrátení trestu z dôvodu výkonu práce vo väzení. V súlade so zásadou vzájomnej dôvery, na ktorej je založené rámcové rozhodnutie, tak Bulharská republika nemá inú možnosť, ako rešpektovať uplatnenie práva platného v štáte pôvodu, a to aj v prípade, že, aby som sa vyjadril slovami Súdneho dvora uvedenými v jeho rozsudku z 11. februára 2003, *Gözütok et Brügge*⁴⁵, by „uplatnením vlastného vnútroštátneho práva dospel[a] k inému riešeniu“⁴⁶.

120. Takáto iniciatíva, ak by k nej došlo, by tak nevyhnutne narušila vzájomnú dôveru, ktorá musí existovať medzi členskými štátmi, a mohla by ohroziť plnenie cieľov stanovených rámcovým rozhodnutím.

121. Navyše pripomínam, že právo trestať predstavuje jednu zo základných výsad štátu a že trestné právo, vrátane práva výkonu trestov, je jadrom vnútroštátnej suverenity. Právo výkonu trestov tak spadá do štátom priznávanej právomoci rozhodovať o svojej trestnej politike, o čom svedčí jeho teritoriálny charakter.⁴⁷

122. V prejednávanej veci pritom pán Ogňanov svojím konaním porušil verejný poriadok Dánskeho kráľovstva. Preto majú práve súdne orgány tohto členského štátu právomoc ho súdiť a odsúdiť na základe spáchaných trestných činov. Práve na území Dánska a pod jurisdikciou dánskych orgánov sa tiež sprvoti uskutočnila väzba pána Ogňanova.

45 — C-187/01 a C-385/01, EU:C:2003:87.

46 — Bod 33.

47 — V tejto súvislosti pozri rozsudok ESLP z 21. októbra 2013, *Del Río Prada v. Španielsko*, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, § 84.

123. Vzhľadom na príslušné oblasti územných právomocí je teda zjavné, že § 41 ods. 3 NK „nie je uplatniteľný“ na výkon trestu na území Dánska, pretože inak by došlo k porušeniu územnej suverenity Dánskeho kráľovstva.

124. Napokon, ak by sa mal článok 17 rámcového rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že pripúšťa uplatnenie práva vykonávajúceho štátu na výkon trestu v štáte pôvodu, bola by tým porušená aj základná zásada rovnosti zaobchádzania. Na osoby vykonávajúce svoj trest v rovnakom väzenskom zariadení by sa totiž vzťahovali alebo by sa mali vzťahovať odlišné právne režimy, pokiaľ ide o výkon ich trestu, konkrétne pokiaľ ide o postupy odpustenia časti trestu.

125. Viedlo by to k ťažko riešiteľným situáciám, ktoré by neumožnili zaručiť spravodlivé a rovnoprávne uplatnenie noriem a ktoré by určitým spôsobom mohli ohroziť úspech rámcového rozhodnutia.

126. So zreteľom na všetky uvedené skutočnosti sa preto domnievam, že vzhľadom na zásady, na ktorých spočíva rámcové rozhodnutie, t. j. jednak vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi, a jednak zásady teritoriality trestného zákona a individualizácie trestu, sa má článok 17 ods. 1 a 2 rámcového rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej norme, na základe ktorej môžu súdne orgány vykonávajúceho štátu rozhodnúť vo vzťahu k odsúdenej osobe o odpustení časti trestu z dôvodu práce, ktorú táto osoba vykonala počas svojej väzby v štáte pôvodu.

127. Uznávam, že takýto výklad neumožňuje odlišiť rámcové rozhodnutie, ktoré je založené na zásade vzájomného uznávania, od tradičných mechanizmov súdnej spolupráce, koncipovaných ako spolupráca medzi suverénnymi štátmi. Podľa môjho názoru však ide o jediný možný výklad, pokiaľ chcem v plnom rozsahu zohľadniť neexistenciu harmonizácie pravidiel týkajúcich sa výkonu trestov v Únii.

B – O druhej otázke

128. Druhá otázka sa týka rozsahu povinnosti informovania, ktorú majú súdne orgány vykonávajúceho štátu na základe článku 17 rámcového rozhodnutia. Táto otázka sa kladie v prípade, že by uvedené ustanovenie umožňovalo bulharským súdnym orgánom uplatniť § 41 ods. 3 NK na obdobie, ktoré dotknutá osoba strávila vo väzbe v Dánsku.

129. Sofijski gradski sad (Mestský súd Sofia) si kladie otázku, či v prípade, že je bulharským súdnym orgánom zaslaná žiadosť v tomto zmysle, sú tieto orgány povinné informovať svojich dánskych kolegov o uplatniteľnosti takejto právnej úpravy, a prípadne o povahe informácií, ktoré musia byť v tejto súvislosti oznámené.

130. Vzhľadom na odpoveď, ktorú navrhujem dať na prvú otázku, sa domnievam, že na druhú otázku nie je potrebné odpovedať.

C – O tretej otázke

131. V prípade, že by Súdny dvor rozhodol, že článok 17 ods. 1 a 2 rámcového rozhodnutia bráni vnútroštátnej norme, o akú ide vo veci samej, vnútroštátny súd sa svojou treťou otázkou v podstate pýta, či právo Únie bráni tomu, aby sa „napriek všetkému“ rozhodol uplatniť § 41 ods. 3 NK na obdobie, ktoré pán Ogňanov strávil vo väzbe v Dánsku, a to z dôvodu, že ide o menej prísnu právnu úpravu.

132. Treba pripustiť, že je pravda, že predmetné odpustenie časti trestu nie je nezanedbateľné.

133. Keďže dánska právna úprava, pokiaľ ide o odpustenie časti trestu z dôvodu práce vo väzbe, je prísnejšia, uplatnenie § 41 ods. 3 NK na obdobie, ktoré pán Ogňanov strávil v Dánsku, by skutočne umožnilo, aby mu bol trest skrátený nie o jeden rok, osem mesiacov a dvadsať dní, ale o dva roky, šesť mesiacov a dvadsaťštyri dní, na základe čoho by mohol byť prepustený na slobodu o dosť skôr.

134. Otázka, ktorú pokladá vnútroštátny súd, je založená na postuláte, ktorý treba bez ďalšieho odmietnuť. Sofijski gradski sád (Mestský súd Sofia) sa totiž v skutočnosti pýta, či môže uplatniť vnútroštátnu normu, o ktorej sa však usudzuje, že je v rozpore s právom Únie, a to z dôvodu, že táto norma je priaznivejšia pre dotknutú osobu.

135. Táto otázka, vyjadrená inými slovami, bola vnútroštátnym súdom položená v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného vo veci Ogňanov (C-614/14), ktorá je v konaní na Súdnom dvore.

136. Odpoviem preto rovnakými slovami ako sú tie, ktoré som použil v rámci návrhov, ktoré som predniesol vo veci Ogňanov⁴⁸, pričom však pridám zopár poznámok.

137. Po prvé podľa článku 280 ZFEÚ „rozsudky Súdneho dvora... sú vykonateľné“. Ako som uviedol v bode 111 uvedených návrhov, Súdny dvor v prípade, že rozhoduje na základe článku 267 ZFEÚ, neposkytuje poradné stanovisko. Z ustálenej judikatúry teda vyplýva, že na vyriešenie sporu vo veci samej je rozsudok vyhlásený Súdny dvorom v prejudiciálnom konaní pre vnútroštátny súd záväzný, pokiaľ ide o výklad alebo platnosť predmetných aktov inštitúcií Únie.⁴⁹

138. Po druhé, ak by mal Súdny dvor usúdiť, že článok 17 ods. 1 a 2 rámcového rozhodnutia bráni vnútroštátnej norme, o akú ide vo veci samej, vnútroštátny súd by bol povinný, ako som vysvetlil vyššie, vyložiť ustanovenia § 41 ods. 3 NK s ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia tak, že v prípade potreby sa neuplatňuje judikatúra stanovená Värchoven kasacionen sád (Najvyšší kasačný súd), a to vzhľadom na jeho povinnosť konformného výkladu.

139. Po tretie v každom prípade vnútroštátnemu súdu pripomínam, že keďže sa na obdobie, ktoré dotknutá osoba strávila vo väzbe v Dánsku, § 41 ods. 3 NK neuplatňuje, nemôže sa uplatniť pravidlo retroaktivity menej prísneho trestného zákona, obsiahnuté v článku 49 ods. 1 poslednej vete Charty (zásada retroaktivity *in mitius*).

140. Napokon po štvrté odpustenie časti trestu, na ktoré sa zameriava vnútroštátny súd, odvádza pozornosť od toho, že odovzdanie pána Ogňanova do Bulharska má byť pre neho samo osebe priaznivejšie, keďže bude môcť vykonať zvyšok svojho trestu v sociálnom prostredí, z ktorého pochádza, čím sa uľahčí jeho sociálna náprava.

141. Vzhľadom na uvedené úvahy, v prípade, že by Súdny dvor usúdil, že článok 17 ods. 1 a 2 rámcového rozhodnutia bráni vnútroštátnej norme, o akú ide vo veci samej, vnútroštátny súd by tak bol v súlade so svojou povinnosťou konformného výkladu povinný odmietnuť výklad § 41 ods. 3 NK, ktorý podal Värchoven kasacionen sád (Najvyšší kasačný súd), a neuplatniť tak toto ustanovenie na obdobie, ktoré dotknutá osoba strávila vo väzbe v Dánsku.

142. V nadväznosti na uvedené úvahy by som chcel urobiť určité závery, pokiaľ ide o rozdelenie právomocí stanoveného rámcovým rozhodnutím medzi súdnymi orgánmi štátu pôvodu a súdnymi orgánmi vykonávajúceho štátu.

48 — C-614/14, EU:C:2016:111.

49 — Rozsudok z 5. októbra 2010, Elčinov (C-173/09, EU:C:2010:581, bod 29 a citovaná judikatúra).

D – Zhodnotenie týkajúce sa rozdelenia právomocí stanoveného rámcovým rozhodnutím medzi súdnymi orgánmi štátu pôvodu a súdnymi orgánmi vykonávajúcего štátu

1. Právo, ktorým sa riadi výkon trestu odňatia slobody pred odovzdaním odsúdenej osoby

143. V prípade, že v situácii, o akú ide vo veci samej, je jednotlivec sprvoti uväznený v štáte pôvodu, právom uplatniteľným na výkon jeho trestu je samozrejme právo tohto štátu. Na všetky opatrenia, ku ktorým dochádza v rámci výkonu trestu na území uvedeného štátu, či už ide o opatrenia týkajúce sa vykonania trestu, ako napríklad príkaz na prijatie do väzby, alebo opatrenia týkajúce sa organizácie trestu, ako napríklad umiestnenie do otvoreného oddielu, sa vzťahuje právo štátu pôvodu.

144. Ako som uviedol vyššie, práve štátu pôvodu prináleží aj preskúmať, či treba zorganizovať odovzdanie väzňa do členského štátu jeho pôvodu alebo pobytu.⁵⁰

145. Odovzdanie je pritom bezpochyby opatrením, ktoré spočíva vo výkone trestu, konkrétne opatrením spočívajúcim v individualizácii trestu, ktorého cieľom je to, aby dotknutá osoba mohla vykonať väzbu čo možno najbližšie k jej rodinnému prostrediu a k sociálnemu prostrediu, do ktorého sa bude musieť opätovne začleniť.⁵¹

146. Tak ako je úlohou štátu pôvodu vykonať toto posúdenie, rovnako mu prináleží aj preskúmať, či v súlade s jeho vnútroštátnou právnou úpravou, vzhľadom na snahu vynaloženú väzňom, môže byť vo vzťahu k tomuto väzňovi rozhodnuté o ďalších opatreniach týkajúcich sa organizácie trestu, vrátane opatrení spočívajúcich v skratení trestu.

147. Na základe takéhoto rozdelenia právomocí je štát pôvodu povinný rozhodnúť o všetkých otázkach týkajúcich sa odpustenia častí trestu pred odovzdaním odsúdenej osoby.⁵²

148. Napokon pripomínam, že práve toto je cieľom bodu 2.3 kolónky i) vzoru osvedčenia uvedeného v prílohe I k rámcovému rozhodnutiu.

149. Odovzdanie odsúdenej osoby totiž nesmie zbaviť všetkého potrebného účinku odpustenia častí trestu, na ktoré má táto osoba prípadne právo podľa práva štátu pôvodu, a rozhodnutia vydané príslušným súdom.⁵³ Súdne orgány štátu pôvodu tak musia byť schopné vydať osvedčenie, na ktorom je uvedená nielen celková dĺžka trestu a dĺžka vykonaného trestu *stricto sensu*, ale tiež to, čo bolo započítané z titulu odpustenia častí trestu podľa vnútroštátnej právnej úpravy. Tieto orgány by mali mať tiež možnosť poskytnúť určité spresnenia, pokiaľ ide o posúdenie snahy jednotlivca o prevýchovu.

150. Vykonávajúci štát tak nemôže namiesto práva výkonu trestov štátu pôvodu uplatniť svoje právo výkonu trestov, a to hoci by aj jeho právna úprava bola priaznivejšia pre dotknutú osobu, pretože takéto uplatnenie by predstavovalo nielen porušenie ustanovenia článku 17 rámcového rozhodnutia, ale tiež vážne ohrozenie suverenity štátu pôvodu, a rovnako aj zásady vzájomného uznávania.

50 — Pozri článok 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia.

51 — Rozsudok ESLP z 27. júna 2006, Szabó v. Švédsko, CE:ECHR:2006:0627DEC002857803, s. 14.

52 — Vzhľadom na rozdelenie právomocí sa obdobia predstavujúce časti trestu, ktoré boli odpustené, nezapočítajú do celkovej dĺžky uväznenia, ale postupne, do jednotlivých období väzby v štáte pôvodu a vo vykonávajúcom štáte.

53 — V tejto súvislosti pozri najmä rozsudok ESLP z 21. októbra 2013, Del Río Prada v. Španielsko, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, § 107.

2. Žiadosť o informácie pred odovzdaním

151. Ak sa odsúdená osoba odovzdáva do vykonávajúceho štátu, je celkom logické, že súdne orgány štátu pôvodu sa informujú o ustanoveniach uplatniteľných vo veci predčasného alebo podmieneného prepustenia, tak ako je to uvedené v článku 17 ods. 3 rámcového rozhodnutia. Opakujem, že treba mať na zreteli, že spáchaním trestného činu bol narušený práve verejný poriadok štátu pôvodu. Tento štát si tak musí byť istý, že výkon trestu na území vykonávajúceho štátu poskytne vhodné riešenie narušenia verejného poriadku, ku ktorému došlo na jeho území. Štát pôvodu teda posúdi, či si trest vzhľadom na tieto nové ustanovenia vo všeobecnosti zachová koherenciu, ktorou sa vyznačoval v deň vydania odsudzujúceho rozsudku. Ak má obavy, že by odovzdanie mohlo viesť k tomu, čo by považoval za predčasné prepustenie, alebo ak usúdi, že vzhľadom na narušenie už trest nie je primeraný, môže rozhodnúť, že odsúdenú osobu neodovzdá, a vziať osvedčenie späť.

152. Žiadosť o informácie musí byť zaslaná pred odovzdaním jednotlivca, pretože po uskutočnení odovzdania už štát pôvodu nemôže presadzovať svoju vlastnú koncepciu opatrení, ktoré spočívajú vo výkone trestov, a nemôže zmeniť rozhodnutie o odovzdaní.

3. Právo, ktorým sa riadi výkon trestu odňatia slobody po odovzdaní odsúdenej osoby

153. Odovzdanie dotknutej osoby automaticky a nevyhnutne vedie k súčasnému postúpeniu právomocí týkajúcich sa výkonu trestu na vykonávajúci štát, a to z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené vyššie. Jednak preto, že výkon trestu už pokračuje na území a pod jurisdikciou tohto štátu. Na druhej strane preto, že od tohto odovzdania budú môcť výlučne súdne orgány vykonávajúceho štátu organizovať podmienky výkonu trestu vzhľadom na snahu dotknutej osoby o sociálnu nápravu, ako aj jeho hmotnú, rodinnú a sociálnu situáciu.

154. Po tom, ako sa uskutoční odovzdanie, je zjavné, že od vykonávajúceho štátu nemožno vyžadovať, aby žiadal súhlas štátu pôvodu pred tým, ako prijme opatrenie spočívajúce v individualizácii trestu, ktoré bude mať podobu napríklad skrátenia trestu alebo predčasného alebo podmieneného prepustenia. Ako je uvedené vyššie, otázky týkajúce sa existencie, postupov výkonu trestu, ako aj odôvodnení režimu prepustenia na slobodu spadajú do štátom priznávanej právomoci rozhodovať o svojej trestnej politike. Žiadať za takýchto okolností súhlas štátu pôvodu by teda znamenalo porušiť suverenitu vykonávajúceho štátu, ako aj nezávislosť jeho súdneho systému.

155. Vykonávajúci štát teda musí vykonať trest tak, ako keby bol uložený jeho vlastnými súdnymi orgánmi. Pokiaľ ide o štát pôvodu, tento nemá inú možnosť, než v súlade so zásadou vzájomnej dôvery rešpektovať uplatnenie práva platného vo vykonávajúcom štáte, a to aj v prípade, že, aby som sa znova vyjadril slovami Súdneho dvora uvedenými v jeho rozsudku z 11. februára 2003, Gözütok a Brügge⁵⁴, „by uplatnením vlastného vnútroštátneho práva dospel k inému riešeniu“⁵⁵.

156. Pri prijatí rámcového rozhodnutia si boli členské štáty plne vedomé rozdielov existujúcich medzi ich právnymi poriadkami, pokiaľ ide o výkon rozhodnutí v trestných veciach. Čo sa týka napríklad noriem uplatniteľných v oblasti predčasného alebo podmieneného prepustenia, v niektorých členských štátoch je odsúdená osoba prepustená na slobodu po tom, ako vykonala dve tretiny svojho trestu, zatiaľ čo v iných členských štátoch môže dôjsť k prepusteniu na slobodu až po výkone jednej tretiny trestu. Členské štáty si tak boli plne vedomé toho, že odovzdanie odsúdenej osoby môže mať vplyv na konkrétnu dĺžku odňatia slobody, v ktorej by malo dôjsť k výkonu trestu, v porovnaní

54 — C-187/01 a C-385/01, EU:C:2003:87.

55 — Bod 33.

s pôvodne uloženým trestom, a v dôsledku toho na deň prepustenia na slobodu.⁵⁶ Napokon práve z tohto dôvodu, predovšetkým s cieľom vyhnúť sa prepusteniu, ktoré by štát pôvodu vzhľadom na trestný čin spáchaný na jeho území kvalifikoval ako „predčasné“, normotvorca Únie stanovil „výhradu“ uvedenú v článku 17 ods. 3 rámcového rozhodnutia.⁵⁷

157. V prípade, že by vykonávajúci štát uplatnil prísnejšie normy, je pravda, že odovzdanie odsúdenej osoby do tohto štátu by mohlo *de facto* viesť k dlhšiemu trestu odňatia slobody, ako je trest, ktorý by sa musel vykonať v štáte pôvodu.

158. Európsky súd pre ľudské práva nemá proti uvedenému námietky z hľadiska práva na slobodu a bezpečnosť zakotveného v článku 5 EDLP, pokiaľ dĺžka väzby nepresahuje dĺžku väzby, ktorá bola uložená ako výsledok pôvodného trestného konania. Nevylučuje však, že trest odňatia slobody, ktorý je *de facto* oveľa dlhší vo vykonávajúcom štáte, by mohol založiť zodpovednosť štátu pôvodu z hľadiska článku 5 EDLP, a to z dôvodu následkov, ktoré boli predvídateľné v čase, keď sa rozhodlo o odovzdaní.⁵⁸

VII – Návrh

159. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky, ktoré položil Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia, Bulharsko), takto:

1. Vzhľadom na zásady, na ktorých je založené rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, to znamená jednak zásadu vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi, a jednak zásady teritoriality trestného zákona a individualizácie trestu, sa má článok 17 ods. 1 a 2 tohto rámcového rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej norme, o akú ide vo veci samej, na základe ktorej môžu súdne orgány členského štátu, ktorému bol rozsudok zaslaný na účely jeho uznania a výkonu, rozhodnúť vo vzťahu k odsúdenej osobe o odpustení časti trestu z dôvodu práce, ktorú táto osoba vykonala počas svojej väzby v členskom štáte, v ktorom bol vydaný rozsudok.
2. Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia) je v súlade so svojou povinnosťou konformného výkladu povinný odmietnuť výklad § 41 ods. 3 Nakazatelen Kodex (bulharský trestný zákon), ktorý podal Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd, Bulharsko), a neuplatniť tak toto ustanovenie na obdobie, ktoré dotknutá osoba strávila vo väzbe v Dánsku.

56 — Pozri štúdiu IRCP s názvom *Material detention condition, execution of custodial sentences and prisoner transfer in the EU Member States*, 2011. Pozri tiež bod 4.1.8 zelenej knihy Komisie, uvedenej v poznámke pod čiarou 36 týchto návrhov, kde Komisia uvádza, že „rozdíly v právnych úpravách členských štátov, pokiaľ ide o minimálnu dĺžku uväznenia..., spôsobili problémy pri uplatňovaní, ba dokonca odmietnutia uskutočniť odovzdanie, pretože môžu viesť k menej prísnemu trestu alebo dokonca okamžitému prepusteniu na slobodu“. Rovnaké problémy sa objavili aj pri uplatňovaní dohovoru o odovzdávaní.

57 — Pripomínam, že podľa tohto ustanovenia, „príslušný orgán vykonávajúceho štátu na žiadosť informuje príslušný orgán štátu pôvodu o uplatniteľných ustanoveniach o možnom predčasnom alebo podmieňacom prepustení. Štát pôvodu môže súhlasiť s uplatnením takýchto ustanovení alebo môže osvedčenie vziať späť“.

58 — Rozsudok ESPL z 27. júna 2006, Szabó v. Švédsko, CE:ECHR:2006:0627DEC002857803, s. 9. Vo veci, v ktorej bol tento rozsudok vydaný, mohla dotknutá osoba oprávnené očakávať, že bude vo Švédsku prepustená na slobodu po vykonaní dvoch tretín svojho trestu odňatia slobody, a to po uplynutí šiestich rokov a ôsmich mesiacov. Z dôvodu jej odovzdania do Maďarska mohla mať táto osoba nárok na podmieňané prepustenie až po výkone štyroch pätín tohto trestu, t. j. po uplynutí ôsmich rokov. *De iure* tak nedošlo k sprísneniu jeho trestu, avšak *de facto* musela dotknutá osoba v Maďarsku vykonať trest odňatia slobody, ktorý bol o jeden rok a štyri mesiace dlhší ako trest, ktorý by musela vykonať vo Švédsku. Európsky súd pre ľudské práva tak mal preskúmať, či mohlo odovzdanie dotknutej osoby do Maďarska a *de facto* predĺženie jeho väzby založiť porušenie článku 5 EDLP. V predmetnom prípade tento súd usúdil, že dodatočné obdobie väzby, ktoré je možné, že bude musieť dotknutá osoba vykonať v Maďarsku, zodpovedá 20 % dĺžky väzby, ktorú mohla táto osoba očakávať, že vykoná vo Švédsku. Po tom, ako uviedol, že rozdiel v trvaní jedného roka a štyroch mesiacov nie je zanedbateľný, však rozhodol, že dĺžka väzby, ktorú dotknutá osoba vykoná, je stále v rámci limitov uloženého trestu.